

فراسوی فرزانی

پرکیا پاز میتا، عرفان بودایی

کتابخانه

نشر نگاه معاصر

ع. پاشایی

فهرست مطالب

پیشگفتار / ۱۷

کوتاه‌نوشت‌ها / ۱۹

بخش ۱: پرگیا پارمیتا / ۲۱

۱. مه‌ایانه / ۲۳

۱. دو واژه‌ی مه‌ایانه و هینه‌یانه / ۲۳: ۲. معنای مه‌ایانه / ۲۶: ۳. تاریخچه‌ی

گسترش مه‌ایانه / ۲۸

۲. پرگیا پارمیتا: فراسوی هرگونه شناخت / ۳۱

شش کمال / ۳۶

۳. سوره‌های پرگیا پارمیتا / ۳۹

۱. آشته‌ساهریکا پرگیا پارمیتا سوتره / ۴۶: ۲. آشتادشه‌ساهریکا / ۴۷

۴. فلسفه‌ی پزگیا پارمیتا / ۴۹

۱. پزگیا: اصل راه‌بین / ۴۹: ۲. پزگیا چون بال مرغان و چون کوزه / ۵۰: ۳.
- پزگیا: مادر همه‌ی بوداها و بوداسف‌ها / ۵۲: ۴. یگانگی پزگیا و روشن‌شدگی و همه‌آگاهی / ۵۳: ۵. پزگیا، نگرنده به چیزها یتابوتم / ۵۷: ۶. پزگیا و تَهیت / ۶۲: ۷. پزگیا و مایا / ۷۲: ۸. پزگیا و شهودها / ۷۸: ۹. پزگیای نیافت و نسبیت / ۸۱: ۱۰. پزگیا و عقل‌گریزی / ۸۶: ۱۱. نیافت و نادلبسته / ۸۹: ۱۲. هستی که از آن سو بدان نگرند / ۹۳
۵. عقل و شهود / ۹۷
۶. دین پزگیا پارمیتا / ۱۳۵
۱. حوزه‌ی پزگیا / ۱۳۵: ۲. اوپایه / دستاویز خوب / ۱۳۹: ۳. بوداسف و شراوکه / ۱۴۳: ۴. تَهیت نگریسته می‌شود اما دریافته نمی‌شود / ۱۴۶: ۵. برخی اصداد مهم / ۱۵۲: خلاصه‌واره‌ی پزگیا پارمیتا / ۱۶۱

بخش ۲: گزینه‌هایی از متن‌های پزگیا پارمیتا / ۱۷۱

مهایانه چیست؟ / ۱۷۳

انجمن / ۱۷۵: ۱. آیین‌نوشان ارج‌مند / ۱۷۷: ۲. کرونا و اوپایه: مهر و

دستاویز خوب / ۱۷۹

۱. کوتاه‌کاری. شراوکه‌ها / ۱۷۹: ۲. وصف بوداسف / ۱۸۱: ۳. گستره‌ی مهر و

دلسوزی / ۱۸۲: ۴. اوپایه یا دستاویز خوب / ۱۸۳: ۵. برگرداندن نکوکاری خود به دیگران /

۱۸۵

۳. صفات اخلاقی و کرمه‌یی / ۱۸۹

۴. موانع / ۱۹۱

۵. نکوکاری از کمال فراشناخت / ۱۹۱

آیین یا دژمه / ۱۹۳

۱. در ستایش پزگیا پارمیتا / ۱۹۵

۲. شش کمال / ۱۹۶

۱. نسبت کمال فراشناخت به کمال‌های دیگر / ۱۹۶: ۲. شش کمال با هم / ۲۰۰: ۳. هر یک از شش کمال / ۲۰۲: (یک) کمال بخشندگی / ۲۰۲: (دو) کمال سلوک / ۲۰۳: (سه) کمال بردباری / ۲۰۴: (چهار) کمال همت / ۲۰۵: (پنج) کمال دپانه / ۲۰۶: (شش) کمال فراشناخت / ۲۰۷
۳. شناخت‌ناپذیری پزگیا پارمیتا / ۲۰۸
۴. موضوع پزگیا پارمیتا / ۲۱۳
- ۱ (طرح کلی / ۲۱۳: ۲) نفی‌ها / ۲۱۷: ۳) تَهیت / ۲۳۸: ۴) مایا / ۲۴۳: ۵) تلحوی / ۲۴۸: ۶) تناقضات / ۲۵۳

بودا / ۲۵۷

- ۱) پزگیا پارمیتا مادر همه بودایان / ۲۵۹: ۲) تعریف بودا (ده نیرو، چهار بنیاد اعتماد به خود، چهار دانش تحلیلی، هجده دژمه‌ی خاص، و همه‌آگاهی) / ۲۶۲: ۳) کالبد خاکی بودا و کالبد دژمه‌ی او / ۲۶۶: ۴) روشن‌شدگی / ۲۷۰: ۵) چنین رفته و دژمه‌های بودا /

۲۳۳

راه مَنتری / ۲۷۷

بخش ۳: پیوست‌ها

۱. مهاسنگیکه‌ها و مهاییانه / ۲۹۵

۲. طرح کلی ادبیات مهاییانه / ۳۰۳

مهاوستو / ۳۰۵؛ لَلِیتَه وِیسترَه / ۳۰۵؛ اودانه / ۳۰۶

کتاب‌های اصلی مه‌ایانه / ۳۰۶

نه دزمه / ۳۰۸

سددزمه پوندزیکه سوتره / ۳۰۹؛ لَنکاوتاره سوتره / ۳۱۱؛ اَوْتَمَسکَه سوتره /
 ۳۱۳؛ گَنده وِیوهه سوتره / ۳۱۴؛ دَشَه بومیکه سوتره / ۳۱۵؛ وِیمالَه کِیرتی یا نیردِیسه
 سوتره / ۳۱۷؛ شوژنگمه سَمادی سوتره / ۳۱۷؛ شَرِیمالَه دیوی سوتره / ۳۱۸؛ برهمه جالَه
 سوتره / ۳۱۹؛ سوکاوَتی وِیوهه سوتره / ۳۱۹؛ سوکاوَتی وِیوهه ی بزرگ / ۳۲۰؛
 سوکاوَتی وِیوهه ی کو چک / ۳۲۱؛ اَمِیتا یوژدیانه سوتره / ۳۲۱؛ مَه‌پَزِی نِروانه سوتره /
 ۳۲۱؛ بیداری ایمان مه‌ایانه / ۳۲۲

۳. بوداها و بوداسف‌ها / ۳۲۵

بودا / ۳۲۵؛ بوداسف / ۳۳۲

۴. دزمه‌ها / ۳۳۵

۵. شرحی بر پرگی‌پارمیتا ریذیه سوتره یا سوره‌ی دل / ۳۴۱

۱. برگردان سوزوکی / ۳۴۲؛ ۲. برگردان ادوارد کونیتسه / ۳۴۸؛ ۱. سر‌آغاز / ۳۴۸؛

۲. درآمد / ۳۴۹؛ ۳. دیالکتیک تَهیت. گام اول / ۳۵۲؛ ۴. دیالکتیک تَهیت. گام دوم / ۳۵۷؛

۵. دیالکتیک تَهیت. گام سوم / ۳۶۲؛ ۶. تجسم واقعی تَهیت کامل، و بنیاد عملی آن / ۳۶۵؛

۷. تَهیت کامل در بنیاد بوداگی هم هست / ۳۷۱؛ ۸. آموزه‌یی که در دسترس روشنی نیافتگان

قرار می‌گیرد / ۳۷۴

آوانویسی فارسی واژگان و نام‌های سنسکریت و پالی / ۳۸۱

ارجاعات / ۳۹۱

نمایه‌ی نام‌ها و مفهوم‌ها / ۳۹۵

سیمای بودا تابان است به کردار. ماہ تمام،

به کردار. هزار خورشید رخشان.

چشمانش پاک است، به گونه‌ی نیلوفری کبود، گسترده و بهن،

دندان‌هایش سپید، خوش چیده در کنار هم، مانا که باره‌یی سپید.

هنرهای بودا، به کردار. دریای بی‌کران است،

مالامال از گوهرهای شگفت. بی‌شمار،

همیشه سرشار از آب آرام فرزانیگی ...

تابش تن بودا مانا که تابش کوهستان زرین

رخشان، ناب، یگه، بی‌همال، بی‌همتا،

دارنده‌ی دو هنر. زیبایی و بلندی،

از این رو، من به شام کوه‌ساران نماز می‌برم.

پیشگفتار

۴

موضوع این کتاب عرفان بودایی است، یا دقیق‌تر گفته باشیم، پژوهشی است در کهن‌ترین سوتره‌ها^۱ یا سوره‌های عرفانی بودایی هند، که به سوره‌های پرگیاپارامیتا^۲ معروف است و می‌توان آن‌ها را سوره‌های کمال شناخت، کمال فراشناخت و کمال فرزاتگی خواند. این سوره‌ها هسته و بذر اندیشه‌های بنیادی مهایانه را در خود دارند و مادر مکاتبی چون ژن^۳ به شمار می‌آیند. تحول عرفان بودایی را می‌توان در چین و تبت و ژاپن دنبال کرد، که این خود

۱. sūtra. فارسی‌نوشته این واژه سوتره است با ā (و کشیده)، اما برای آسان‌تر خواندن آن گاهی سوْتْره و سوره هم می‌نویسیم.

2. *Prajñāpāramitā sūtra*

۳. Zen شکل ژاپنی چن Chan چینی است که خود شکل دیانه‌ی (dhyāna) سنسکریت است.